

Név: _____

Osztály: _____

1. Egészítsd ki az alábbi mondatokat a megadott szavakkal!

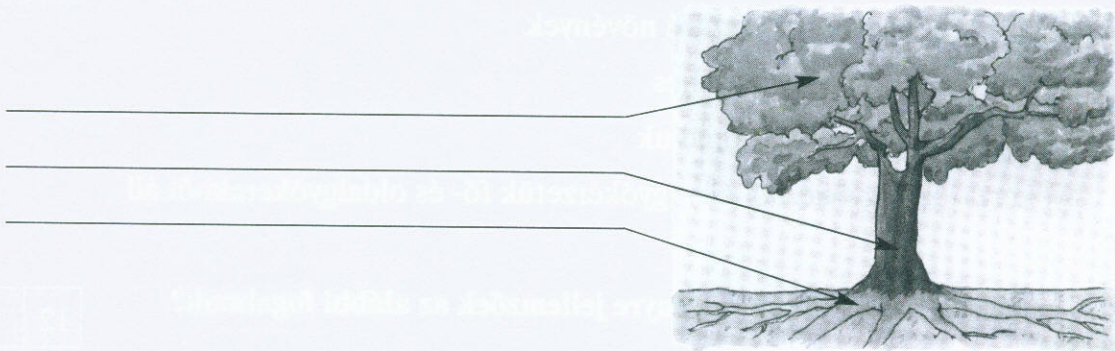
4

kölcsönhatásban *változást* *kölcsönhatás* *kölcsönösen*

Az egymásra _____ ható tárgyokról, élőlényekről azt mondjuk, hogy _____
_____ vannak egymással, egymáson _____
idéznek elő. Változás csak _____ eredményeképpen jön létre.

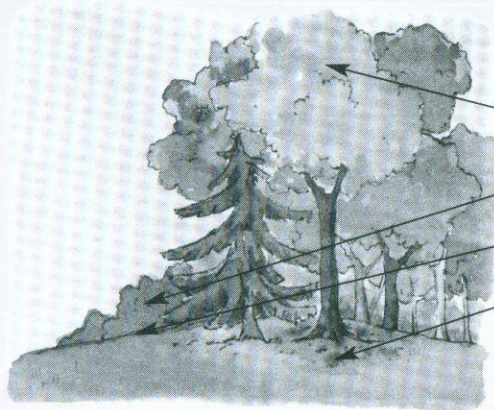
2. Sorold fel a fa részeit!

3

3. Nevezd meg az erdő szintjeit!

4

4. Milyen erdőalkotó fákról tanultál? Sorold fel!

3

Név: _____

Osztály: _____

5. Jellemezd a fenyőfát!

3

a) Egészítsd ki a hiányos szókapcsolatokat!

_____ gyökérszet; _____ törzs; _____ korona

b) Egészítsd ki a hiányos mondatokat!

Lombhullása _____. Magvai _____ fejlődnek. Levelei _____.

3

6. Húzd alá az igaz állításokat!

4

A cserjék: lágyszárú növények – fás szárú növények

törzsük nincs – törzsük egyenes

lombjaik sűrűek – nincs lombjuk

gyökérszetük főgyökérből áll – gyökérszetük fő- és oldalgyökerekből áll

**7. Töltsd ki a táblázatot! Mely tanult növényre jellemzőek az alábbi fogalmak?
Írj 1-1 példát!**

12

Tülevél:
Cserje:
Gyöktörzs:
Örökzöld növény:
Lágyszárú növény:
Főgyökérszet:

Fás szárú növény:
Makk:
Lombhullató növény:
Évelő növény:
Toboz:
Hagyma:

8. Sorolj fel 5 igaz állítást az emlősökről!

5

Név: _____

Osztály: _____

9. Írj 1-1 példát a tanult állatok közül a meghatározások mellé!

16

Tojással szaporodik:
Teljes átalakulás:
Mindenevő:
Elevenszülő:
Ízelt láb:
Gerinces:
Toll:
Bogár:

Párosujjú patás:
Kitinváz:
Rovar:
Agancs:
Kérődző:
Fedőszárny:
Rágcsáló:
Emlős:

10. Egészítsd ki a hiányos mondatokat!

9

A szarvasbogár rovar, mert _____ pár _____ lába van. Teste _____ fő részre tagolódik: _____; _____; _____. A szarvasbogár bogár, mert _____ szárnya fölött, kemény _____ található. Fejlődését _____ nevezzük.

11. Sorold fel a madár testrészeit! Jelöld a rajzon!

6

12. Jellemezd a mókust! (élőhelye, testfelépítése, táplálkozása, szaporodása, egyéb tudnivalók)

8

Név: _____

Osztály: _____

13. Írj 5 tagból álló táplálékláncot a tanult növények és állatok felhasználásával!

5

14. Tegyel \times jelet az igaz állítások elé!

7

- A rovarok segítenek a virágok megporzásában.
- A mókus nem emlős állat.
- A szarvasbogár védett faj.
- A szitakötőnek csak hártvány szárnyai vannak.
- A szarvas nagytestű, mindenevő állat.
- A madarak tojással szaporodnak.
- A tölgyfa termése a bükkmakk, mely tüskés kupacsban fejlődik.

15. Nevezd meg a képen látható növényeket! Kösd a növényre jellemző meghatározásokat a megfelelő rajzhoz!

8

mindig egy virága van
virágai liláskékek
levelei kerekdedek, szív alakúak
hagymája van

a gyöktörzsben tartalékolt táplálékot éli fel
levelei keskenyek, hegyesen végződők

Elérhető pontszám: 100 pont

Elért pontszám: _____ pont

Név: _____

Osztály: _____

1. Egészítsd ki az alábbi mondatokat a megadott szavakkal!

4

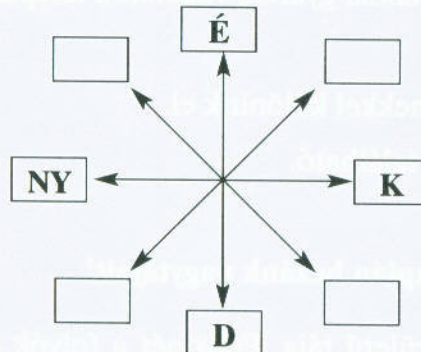
síkban kiterített *iránymérés* *kicsinyített* *iránytű*

Az északi irány meghatározása az _____ alapja.

Az _____ a tájékozódás eszköze. A térkép a Föld _____
_____, _____ mása.

2. Pótold a hiányzó világtájak jeleit!

5

a) Hogyan nevezzük összefoglaló néven a pótolta világtájakat?

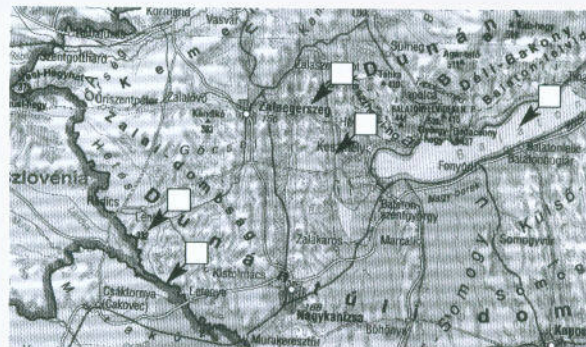
3. Mivel jelölik a térképen a felszíni formák magasságát?

2

4. Nevezd meg a térképjeleket! Írd a fogalmakat a megfelelő sorszámhoz!

5

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Név: _____

Osztály: _____

5. Sorold fel a településtípusokat!

3

6. Tegyél × jelet az igaz állítások elé!

6

- ___ Településnek az emberek lakó- és munkahelyét együttesen nevezzük.
- ___ A falvak az ipar, a kereskedelem és a közigazgatás központjai.
- ___ A tanyák általában ideiglenes nyári szálláshelyeknek épültek.
- ___ Egyetemek, kórházak, hivatalok, gyárak, vállalatok telephelyei működnek a városokban.
- ___ A térképen a megyéket színekkel különítik el.
- ___ Magyarországon 20 megye található.

7. Nevezd meg a jellemző leírás alapján hazánk nagytájakait!

12

a) Magyarország legnagyobb területű tája. Felszínét a folyók és a szél munkája alakította ki. Hazánk legnapsütésesebb területe.

b) Változatos, szép nagytájunk. A lankás dombhátak között a keskenyebb, szélesebb völgyek egyenesen futnak. Részai közé ékelődött a Mecsek és a Villányi-hegység.

c) Nyugat-magyarországi peremvidéknek is nevezik. Déli határa a Zala folyó. Felszínét a hegyekből lefutó patakok, folyók alakították ki.

d) Egyetlen nagytájunk, mely teljes egészében hazánk területén fekszik. Felszínét lapos hegytetők, lankás hegyoldalak jellemzik. Híres városai: Veszprém, Esztergom, Szentendre, Visegrád, Hévíz.

Név: _____

Osztály: _____

e) Jellemezd a következő két nagytájat! (elhelyezkedése, domborzata, időjárása, növényzete, legnagyobb városai)

Kisalföld: _____

Északi-középhegység: _____

8. Sorolj fel 5 hazai híres várost!

5

9. a) Jelöld nyíllal a térképvázlaton, mely nagytájunkon találhatóak a következő nemzeti parkok!

4

Bükk Nemzeti Park

Balaton-felvidéki Nemzeti Park

Fertő-Hanság Nemzeti Park

b) Egészítsd ki a hiányos mondatot!

Magyarországon _____ nemzeti park található.

Név: _____

Osztály: _____

10. Nevez meg egy híres embert, aki lakóhelyedhez, vagy a nagytájhoz – melyen a lakóhelyed található – kötődik.

1

Elérhető pontszám: 47 pont

Elért pontszám: ____ pont

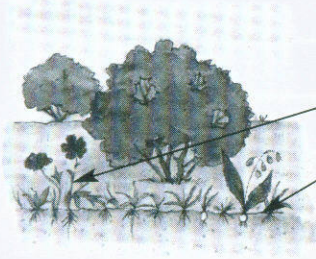

Név: _____

Osztály: _____

1. Nevezd meg a mező szintjeit!

2

2. Melyek a mező alkotórészei? Sorold fel!

3

3. Húzd alá az igaz állításokat!

6

- A mezőn élő lágyszárú növények:*
- virágzás idején feltűnőek
 - csak sárga színűek lehetnek
 - a rovarok fő táplálékai
 - lombkoronájuk van
 - minden virág gyógy- és fűszernövény
 - beporzásukat főleg a rovarok végzik

4. Nevezd meg a képen látható növényeket! Kösd a növényre jellemző meghatározásokat a megfelelő rajzhoz!

9

- a szártagokat szárcsomók kötik össze
- szélporozta növény
- üreges, lágyszára van
- levelei szeldeltek
- levelei átölelik a szárat
- hosszú gyökerei vannak
- mellégyökérszete van

Név: _____

Osztály: _____

5. Írj 1-1 példát a tanult állatok közül a meghatározások mellé!

16

Tojással szaporodik: _____ Rovar: _____

Teljes átalakulás: _____ Gázló láb: _____

Elevenszülő: _____ Rágcsáló: _____

Ízelt láb: _____ Pofazacskó: _____

Gerinces: _____ Növényevő: _____

Horgas csőr: _____ Szarupikkely: _____

Toll: _____ Kételtű: _____

Bogár: _____ Rejtőszín: _____

6. Jellemezd a vörös vércsét! (élőhelye, testfelépítése, táplálkozása, szaporodása, egyéb tudnivalók)

4

7. Nevez meg 3 mezőn élő madarat!

3

8. Írj 5 tagból álló táplálékláncot a tanult növények és állatok felhasználásával!

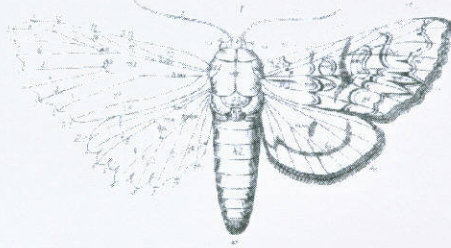
5

Név: _____

Osztály: _____

9. Nevezd meg, és jelöld a rajzon a lepke testtájjait és jellegzetes szerveit!

5

10. Tegyé! × jelet a hamis állítások elé!

7

- ___ A békák nagy rovarpusztítók.
- ___ Csak ragadozó madarak élnek a mezőn.
- ___ A gólya hosszú lábú, hosszú nyakú madár.
- ___ A tyúkfélék a földön fészkelnek.
- ___ A mezei nyúl kitartóan képes futni.
- ___ A hörcsög nem alszik téli álmot.
- ___ A békák rövid nyelvükkel szerzik meg táplálékukat.

Elérhető pontszám: 60 pont

Elért pontszám: ___ pont

Név: _____

Osztály: _____

1. Mit nyújt a vízpartok növényvilága az állatok számára?

3

2. Írd le a vizek életközösségének két típusát!

2

3. Jellemezd a kosárkötő fűzet a megadott szavak segítségével!

4

kérge _____ ágai _____

levelei _____ virágai a _____

4. Húzd alá a nádra jellemző állításokat!

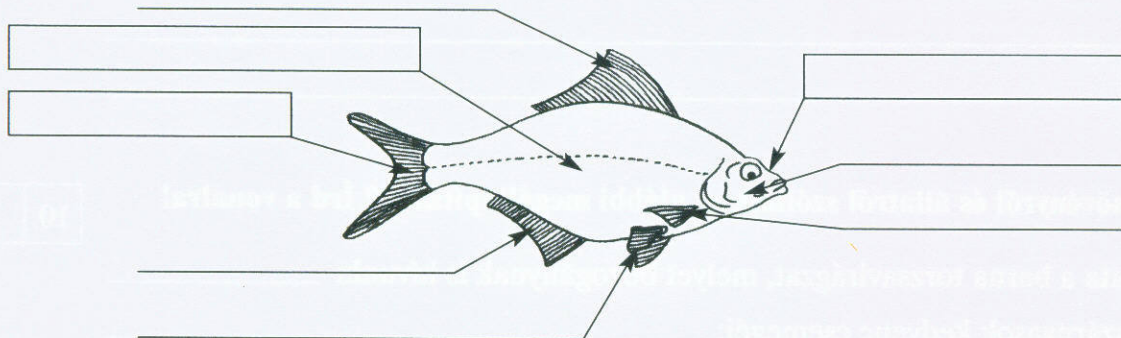
5

torzsavirágzat; üreges, bütykös szár; gyöktörzs; 1-2 m magas;

szárölelő levél; 3-4 m magas; buzogány; szélporozta bugavirágzat

5. Nevezd meg, és jelöld a rajzon a hal testtájjait és szerveit!

8

6. Sorolj fel 3 ismert, hazai halfajtát!

3

Név: _____

Osztály: _____

7. Tegyel × jelet az igaz állítások elé!

4

- ___ A hal kopoltyúval lélegzik.
- ___ A tündérfátyol védett, lágyszárú növény.
- ___ A bütykös hattyú hlevő madár.
- ___ A hal helyzetváltoztatását az úszók és az úszóhólyag segítik.
- ___ A nagykócsag védett, nagytestű, gázló madarunk.
- ___ A fehér tündérrózsa levelei hosszúkásak, lándzsa alakúak.

8. Jellemezd a vidrát! (élőhelye, testfelépítése, táplálkozása, szaporodása, egyéb tudnivalók)

8

9. Mely növényről és állatról szólnak az alábbi megállapítások? Írd a vonalra!

10

virágzata a barna torzsavirágzat, melyet buzogánynak is hívunk: _____

a vízi szárnyasok kedvenc csemegéi: _____

nagyméretű bokor, vagy akár 10 méter magasra is növő fa: _____

a fészekalj 5–7 tojásból áll, csak a tojó kotlik, a gúnár őrködik: _____

nagytermetű, hlevő, szigorúan védett gázlómadarunk: _____

lapos fején elhelyezkedő orr- és fülnyílásai alámerüléskor elzárhatóak: _____

Név: _____

Osztály: _____

lágyszárú, aljzaton gyökerező hínárnövény: _____

a szár csúcán található a bugavirágzat: _____

3-4 méter magasra is megnövő fűféle: _____

farka erős és izmos, segíti az úszásban: _____

10. Nevezd meg 3 hazai, vízparti madarat!

3	
---	--

Elérhető pontszám: 50 pont

Elért pontszám: ____ pont

Név: _____

Osztály: _____

1. Sorold fel az emberi test részeit! Írj róluk 1-1 igaz állítást!

8

2. Mit fejeznek ki az alábbi megállapítások? Egy szóval válaszolj!

5

testünk váza, mely véd meghatározza alakunkat és védi belső szerveinket:

a test tengelye, mely rugalmas és ívelt: _____

életjelenség, mely segíti a szervezet egészséges fejlődését és működését:

segítenek testrészeinket különböző irányba elmozdítani, behajlítani, fordítani:

csontjainkhoz tapadnak, segítségükkel tudunk mozogni: _____

3. Egészítsd ki a hiányos mondatot!

3

Testünk egészséges működése érdekében elengedhetetlen _____,

a _____ és a _____.

4. Nevezd meg az ábrákon látható mozgásszervi elváltozásokat!

2

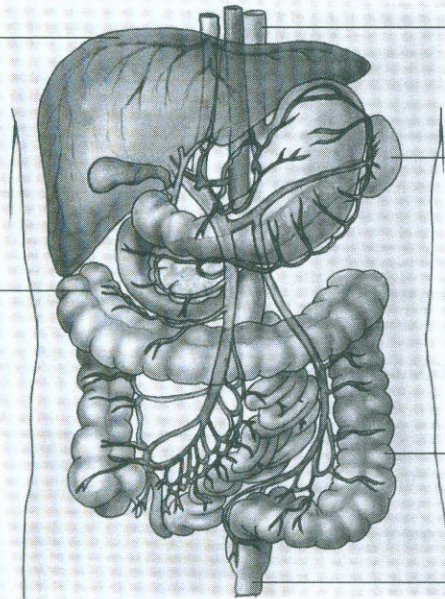

Név: _____

Osztály: _____

5. Nevezd meg az emésztőrendszer részeit!

6

6. Egy szóval egészítsd ki a hiányos mondatot!

1

Testünk egészséges működéséhez, az életben maradáshoz, a mozgáshoz, testünk fejlődéséhez _____ van szükségünk.

7. Táplálékunk vizet és további öt fő összetevőt tartalmaz. Nevezd meg ezeket!

5

8. Kösd össze az összetartozó fogalmakat!

3

VÉKONYBÉL

táplálék aprítása

SZÁJÜREG

emésztőnedvek

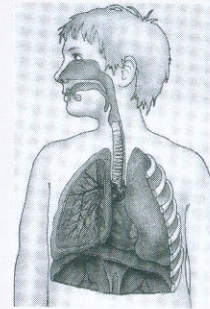
GYOMOR

hullámszerű mozgás

Név: _____

Osztály: _____

9. Írd le a levegő útját! Segít a kép!

4

10. Mely létfontosságú szervünkre használjuk az alábbi kifejezéseket?

Testünk „motorja”: _____

Szervezetünk „vegyi üzeme”: _____

2

11. Kösd össze az összetartozó fogalmakat!

LÉGZÉS

tápanyagok feldolgozása

KERINGÉS

erek hálózata

EMÉSZTÉS

tüdő

3

12. Hogyan nevezzük ezeket az egy csoportba tartozó fogalmakat?

újszülött felnőtté válás
kisgyermek iskoláskor
ifjúkor időskor
óvodáskor

Elérhető pontszám: 43 pont

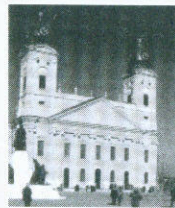
Elért pontszám: _____ pont

Név: _____

Osztály: _____

1. Nevezd meg a képek alapján a nagytájat!

1

a) A nagytáj neve: _____

b) Színezd ki a nagytáj területét a térképvázlaton! A domborzatnak megfelelő szint használj!

1

c) Nevezd meg a táj legjellemzőbb folyóját!

1

d) Sorold fel legnagyobb városait:

3

1. _____
2. _____
3. _____

e) Húzd alá a fenti nagytájra jellemző időjárást!

4

csapadékos a nyár hűvös magas a napsütéses órák száma időjárása szélsőséges
télen itt van a leghidegebb legszárazabb nagytájunk hazánk leghűvösebb tája

f) Húzd alá a felsorolt növények közül azokat, amelyek a mező jellemző növényei!

6

tölgyfa	tündérrózsa	galagonya
illatos ibolya	hóvirág	fenyőfa
réti boglárka	kamilla	tavaszi hérics
nád	réti perje	pongolya pitypang

g) Nevezd meg egy gyógynövényt a felsorolt növények közül! Írd le!

1

Név: _____

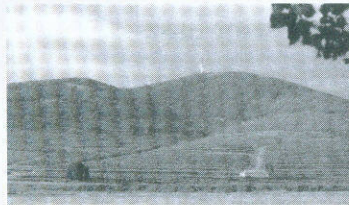
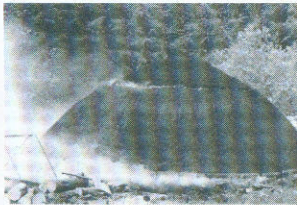
Osztály: _____

h) Jellemezd a megismert növényeket a táblázatban megadott szempontok alapján!

10

Növény neve:	Élőhelye:	Gyökérzete:	Szára:	Levele:	Virága:
Illatos ibolya					
Pongyola pitypang					

2. Nevezd meg a képek alapján a nagytájakat!

a) A nagytáj neve: _____

1

b) Színezd ki a nagytáj területét a térkép-vázlaton! A domborzatnak megfelelő szint használj!

1

c) Nevezd meg a nagytáj legmagasabb pontját!

2

Magassága: _____ m

d) Jellemezd a nagytáj időjárását!

3

e) Mutasd be a táblázatban található állatokat a megadott szempontok alapján!

15

Állat képe:	Élőhelye:	Testfelépítése:	Mozgása:	Táplálkozása:	Szaporodása:
Gólya					
Mezei nyúl					
Szarvasbogár					

Név: _____

Osztály: _____

f) Mely nagytájaink természetes növénytakarója az erdő? Sorold fel!

3

3. a) Sorold fel az erdő szintjeit!

4

b) Kösd a tulajdonságokat a megfelelő fafajtaához!

4

hullámos levelei tojásdad alakúak
levelei tűlevelek
kérgé szürkésbarna,
függőlegesen repedezett
kérgé rozsdabarna, pikkelyesen leváló
lombkoronája zárt
lombkoronája kúp alakú
magvai tobozban fejlődnek
a makkok kupacsban fejlődnek

c) Mi okozhatta a képen látható fa kiszáradását?

8

d) Melyek a környezetvédelem területei? Sorold fel!

e) Sorolj fel 3 környeztkárosító tényezőt!

f) Mit jelent a szelektív hulladékgyűjtés?

Név: _____

Osztály: _____

4. a) Sorold fel azokat a kerékpár-alkatrészeket, melyek karbantartása elengedhetetlen a biztonságos közlekedéshez! Jelöld meg a rajzon is!

3

1. _____
2. _____
3. _____

b) Jelöld meg × jellel azokat a cselekedeteket, amelyeket minden kerékpáros számára tilos!

5

- _____ Elengedett kormányval kerékpározni.
- _____ Oldalra, hátra kinyúló tárgyat szállítani.
- _____ Más személyt szállítani.
- _____ Kerékpárral állatot vezetni.
- _____ Főútvonalon kerékpározni.

5. a) Az emberi élet mely szakaszában vagy most? Jellemezd 2 mondatban!

4

b) Mely létfontosságú szervünkre használjuk a következő kifejezéseket?

2

Testünk „motorja”: _____

Szervezetünk „vegyszerüzeme”: _____

c) Mire van szükség szervezeted egészséges fejlődéséhez? Sorolj fel 5 igaz állítást!

5

Elérhető pontszám: 57 pont

Elér pontszám: _____ pont

MELLÉKLET

NÖVÉNYEK

ÁLLATOK

LÁGYSZÁRÚ
NÖVÉNYEK

FÁSSZÁRÚ
NÖVÉNYEK

GERINCESEK

EMLŐSÖK

MADARAK

ROVAROK

tölgy

bükk

kökény

hóvirág

gyöngyvirág

feketerigó

nagy fakopáncs

vörösbegy

süvöltő

csuszka

szarvas

mókus

róka

vaddisznó

sün

borz

vöröshangya

katicabogár

cserebogár

szitakötő

tücsök

szarvasbogár